

Юлія Єгорова, Світлана Чорна, Юрій Петрушенко, Федір Журавка, Христина Потапенко, Ірина Д'яконова, Оксана Замора

Оцінювання зовнішньоекономічної безпеки України

Метою дослідження є оцінювання стану зовнішньоекономічної безпеки України та проблем, пов'язаних із її забезпеченням. Використана методика визначення комплексної оцінки Міністерства економіки України, яка ґрунтується на кількісному аналізі показників, що відображають стан зовнішньоекономічної безпеки. Вона охоплює характеристики кожного показника з погляду стимуляторів або дестимуляторів, їхню нормалізацію і облік вагових коефіцієнтів. Для виявлення довгострокових тенденцій використані дані офіційної державної статистики, дані Світового банку та Центру моніторингу економічного розвитку за період 2004–2023 років; оцінювання ґрунтується на десяти показниках. Результати демонструють, що основними чинниками, які впливають на індекс зовнішньоекономічної безпеки, є глобальні економічні кризи, внутрішньополітичні зміни та повномасштабна війна з росією. Водночас зростання зовнішньоекономічної безпеки зафіксовано в період стабілізації під час впровадження структурних реформ: 2005–2008 роки – період після Помаранчевої революції, 2014–2016 роки – період зростання після Революції Гідності, 2021 рік – відновлення від пандемії. У 2022–2023 роках Індекс безпеки знизився до 31,5 % і 35,7 % відповідно в результаті початку повномасштабної російсько-української війни. Висновки також підкреслюють необхідність розвитку внутрішнього потенціалу для забезпечення стійкості зовнішньоекономічної діяльності, а також важливість підтримки і планування національної експортної інфраструктури перед загрозою глобальних викликів.

Ключові слова: зовнішньоекономічна безпека, криза, експортна діяльність, міжнародна торгівля, війна, нестабільність, борг, інтегральна оцінка, переорієнтація маршруту, Україна

Класифікація JEL: C82, F52, N12

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.